

Kada i kako precijepljivati masline

PRECIJEPITI TREBA ODRASLO STABLO, ISKORISTITI VELIKI POTENCIJAL POSTOJEĆEG KORIJENA I DEBLA DA ZA KRATKO VRIJEME S URODOM BUDU U FUNKCIJI NOVE SORTE

Struka već godinama sugerira podržavati tradicionalni, autohtoni sortiment pri sadnji novih maslina, bilo pojedinačno ili plantažno. Između brojeva 5 i 10. čine sorte koje stoljećima egzistiraju na našoj obali i one su regionalno, različito rasporede. Specifična je to i dugačka tema, ali je nepobitno, da su stanovnici određenog regiona s visokom pažnjom, godinama analizirali što gdje najbolje odgovara, i te spoznaje treba itekako uvažavati.

Vremena se mijenjaju, brže se živi, uvode se nove sorte, pojačava se agrotehnika, a maslinar traži rezultat rada kroz dobiveno ulje, pri čemu se ne vodi briga o drugom bitnom faktoru, kvaliteti proizvoda. Zanimaju ga samo kilogrami, odnosno litre, što se daje iščitati odmah, ali za stvarnu kvalitetu ulja, koja je svojevrsni misterij, i priznati treba, do nje se malo drži, a za što treba itekako dubinska, laboratorijska analiza. Stoga ne gubimo iz vida prirodnu istinu, a ta je, da uz veliku količinu, ne ide i visoka kakvoća. I ne čudimo se što su stranci naše ulje, još uvijek spremni platiti puno više nego svoje.

Oblica postaje žrtva

Posebno u Dalmaciji, ipak je najzastupljenija sorta oblica, očito s razlogom. Ima oblica određenih čudljivosti, pa baš ona nerijetko postaje žrtva, i baš nju poneko hoće zamijeniti. Vrlo trezveno promišljanje je, da je grehota iščupati kompletno stablo i

posaditi novo, koje nekada godinama treba čekati da stasa u obilan rod. Precijepiti treba odraslo stablo, a iskoristiti veliki potencijal postojećeg korijena i debla, da za kratko vrijeme s urodom, budu u funkciji nove sorte.

Za razliku od nekih voćnih vrsta, koje se cijepu u proljeće prije kretanja vegetacije, ili najesen, na spavajući pup, maslina najbolje reagira na navrtanje na proljetnu tjerajuću grančicu, kada su sokovi u punom zamahu, kroz peti, svibanj mjesec. Tehnika cijepjenja je pod koru - na klin, (ali se rabe i drugi načini). Za tu tehniku granu masline treba prerezati oštrom pilom, a trag pile, osobito spoj kore i drveta, treba zagladiti oštrim nožem. Na nekoliko osnovnih grana, cijepio sam niz sporednih, ali se pokazalo da iz podloge neprestano izbija velik broj spavajućih pupoljaka po cijeloj duljini. Boljim, jednostavnijim smatram rezanje cijele osnovne grane na oko metar visine, u koju se ucijepu 2-3 dvogodišnje grančice.

Tehnika cijepjenja

Tražim kalem grančicu s više zdravih pupoljaka, ukupne duljine 8-12 cm s periferije krošnje. Drvo se dugačko zašilji oštrim nožem, da duljinu reza bude za 4-6 debljina te grančice, a vrh se minimalno zasiječe i s druge strane, da ne dođe do ljuštenja kore kod uguravanja u procijep. Kora podloge na čistom mjestu, zasiječe se okomitim rezom noža do drvenastog dijela grane, i to 5-10% kraće od duljine kosog reza kalem grančice. Sada se grančica ugrava u procijep reza do cijele duljine kosog reza, čime se kora podloge obostrano otvara, pa je posebno gornji dio te kore privremeno u zraku. Gornju polovinu kore izrezujem nekoliko mm s obje strane, kako bi se bokovi priljubili uz plemku, čime se kalusi (srastajuće tkivo), bolje sljubljuju i zarastu. Kako debljina plemke u gornjem dijelu ometa dobro priljublivanje otvorene kore na svoje staro mjesto, ubacujem dvije modelirane, tanke drvene longete, dva klina, koji pritegnuti vezivom vraćaju kora podloge na svoje mjesto, pa ta mjesta olakšano srastu. Jedna od varijanti ove

tehnike je, da se kora podloge ne otvara, nego se na njoj ocrti i zasiječe širina i duljina kosog reza plemke, taj se dio većinom odvoji i odstrani, a nabijena plemka nasjedne u prorez kao salivena.

Vremenska crta

Malo je reći da sam na You Tube-u pregledao 20-30 uradaka cijepjenja maslina, ali nisam naišao na drvene ili neke druge longete, što me čudi, jer to smatram originalnom pripomoći, koja bitno utiče na uspjeh operacije. Pada mi na pamet danas moderni koraci: zaštita izvornosti, autorska prava, patenti, potom ubiranje love, pa bi mogao i u mirovinu, ha-ha-ha. Cijela ova tematika za koji dan biti će objavljena na You Tube-u, kao 8-minutni film, pod: **Sjeme d.o.o. Videozapisi**, naslova, „**Precijepljivanje odraslih maslina, detalji**“. Skoro svim tim cijepljenjima, s You Tebe portala, nedostaju finale. Operacija obavljena na ovaj ili onaj način, ali što se događa poslije, kakav je rezultat. Toga uglavnom nema. Uradak kojeg upravo objavljujemo ima snimljenu „vremensku crtu“ od dana cijepjenja, 37 dana poslije, 60 dana poslije, 110 dana i 200 dana nakon obavljene operacije. Rezultatu je moj komentar, „divota“, a to sve govori.

podlozi korisno je zaštititi-izplirati raspoloživim materijalom, neka od ljepljivih ili neljepljivih traka. Voćarski vosak se često rabi, nekada se koristila svježa goveda balega kao odlično rješenje, (ali gdje su danas goveda). Negdje stavljaju glineno tijesto ili što drugo, a sve s ciljem da se ranjeno mjesto brzo ne sasuši, da ne kisne i da ga ne šiba hladni vjetar. Preko cijepa odmah se navuče plastična vrećica, koju treba ukloniti nakon 25 dana. Platnom krpom mjesto zaštititi od direktnog sunca, a to se uklanja za 50-ak dana.

20-30 dana iza cijepjenja, pupoljci se pokreću, a kroz period 60, 100 ili 200 dana napreduju, pa do

kraja vegetacije više izboja može narasti i do jedan metar. Na mjestu cijepjenja kalus se sastao i srastao, te kao izolator pokrio gotovo cijelu površinu. Lagani pokušaj odlomljivanja kalem grančice bio je bezuspješan, kao znak odličnog prijema. Prije kraja vegetacije korisno je malo popustiti vezivo, da se ublaži eventualno usijecanje u kora podloge i plemke. Koncem vegetacije skidaju se longete, što su se u mojem slučaju izvjesno usjekle u tkivo i kalus, ali će usjekline olabavljenog špaga i longeta, posve zarasti i poravnati se kroz iduću godinu. Vezivo se ne uklanja još godinu dana, pa su stvoreni svi uvjeti da nova sorta stasa u pravu maslinu i u trećoj godini daje prvi urod.

Srastanje i porast u godini cijepjenja

Vratimo se temi. Spojno mjesto treba dobro pritegnuti, nekom trakom ili vrstom veziva. Rez na

Piše Jure Kuvačić, agronom

SJEME
Bilice II 21E, 21000 Split, Hrvatska
Tel: +385 (0)21 317-313; Fax: 490-756;
E-mail: info@sjeme.hr www.sjeme.hr

ausonia
UNA REPUTAZIONE D'ACCIAIO

FERTIPLUS FOLIJARNA GNOJIVA I BIOSTIMULANS
TEKUĆA EKOLOŠKA ORGANSKA GNOJIVA S DODATKOM AMINOKISELINA

NOVO

5-2-4
+ 18% amino

NOVO

3-2-7
+ 15% amino

22% amino

ŠKARE AKUMULATORNE ZA VOĆKE I LOZE

Athena
by manisella

Novi model 'Athena'

BORDOFLOW
tekući bakar

NOVO

electra
by manisella

Velika akcija na model 'Electra'

- ★ Kvalitetna sječiva
- ★ Ergonomska protuklizna drška
- ★ 2 veličine otvaranja za različite promjere rezanja
- ★ Lagano tijelo, otporno na udarce